

PRIČETEK NACIONALNE PREVENTIVNE AKCIJE - KOLESARJI

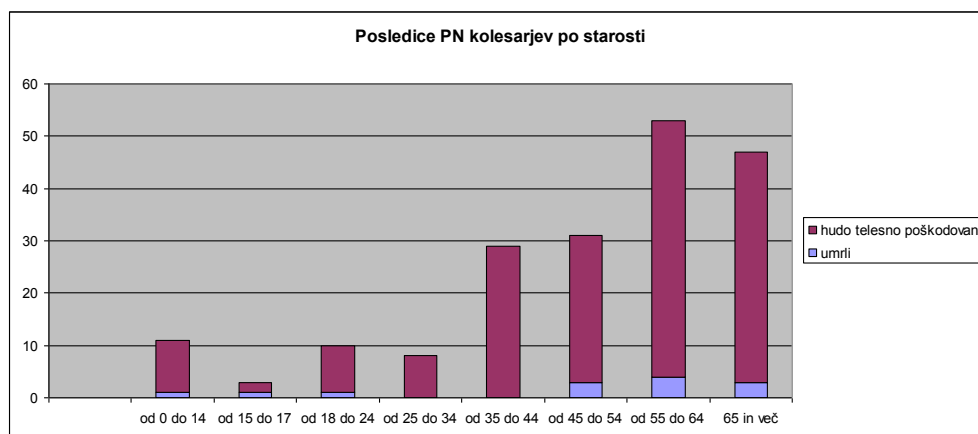
S KOLESOM VARNO V PROMETU

(Ljubljana, 12. maj 2017) V ponedeljek, 15. maja, se pričenja nacionalna preventivna akcija za večjo varnost kolesarjev, ki jo vodi Javna agencija RS za varnost prometa v sodelovanju s Policijo, Ministrstvom za infrastrukturo ter Ministrstvom za izobraževanje znanost in šport s svojimi organi, pridružujejo pa se jim tudi nevladne organizacije. Z akcijo želijo na Javni agenciji še dodatno pozornost posvetiti kolesarjem saj ti spadajo med ranljivejše udeležence v prometu. Akcija bo potekala do 28. maja. V času akcije bodo Policija in občinska redarstva izvajala poostren nadzor nad kolesarji in tudi vozniki motornih vozil.

V okviru Nacionalnega programa varnosti cestnega prometa 2013-2022 so kolesarji ena izmed prioritarnih ciljnih skupin, saj spadajo ti med ranljivejše udeležence v prometu. Po analizi, ki so jo izvedli v AVP, se je delež kolesarskega prometa v Sloveniji v zadnjih nekaj letih vztrajno in pomembno povečal. Tako v primeru urbanega kolesarjenja znotraj naselij, kjer se povečuje tudi število mest, ki ponujajo sistem uporabe in izposoje javnih koles, kot tudi v primeru rekreativnih kolesarjev izven naselij.

Varnost kolesarjev v prometu

Analiza varnosti in udeležbe kolesarjev v prometnih nesrečah je pokazala, da je delež kolesarjev med vsemi udeleženi v prometnih nesrečah 7,4 %, med smrtnimi žrtvami pa so v letu 2016 predstavljali kolesarji 10 %. V preteklem letu je umrlo 13 kolesarjev na slovenskih cestah, 179 pa je bilo huje poškodovanih. Med huje poškodovanimi in umrlimi kolesarji prevladujejo moški (71 %) ter starejši, saj jih je več kot polovica starejših od 45 let. Med otroki je bila ena smrtna žrtev, 10 pa je bilo huje ter 68 lažje poškodovanih.

Največ prometnih nesreč z udeležbo kolesarjev se zgodi znotraj naselji

Velika večina prometnih nesreč z udeležbo kolesarjev se zgodi znotraj naselij (85 %), zato so nujni učinkoviti ukrepi na lokalni ravni. Med **najpogostejšimi vzroki** prometnih nesreč z udeležbo kolesarjev so **neprilagojena hitrost** (v 2016 skoraj 32 %), **neupoštevanje pravil o prednosti** (20 %) ter **nepravilna stran oz. smer vožnje** (14 %). Pogosto so tudi kolesarji sami povzročitelji prometnih nesreč, saj je pri smrtnih žrtvah in huje poškodovanih kar 60 % kolesarjev tudi povzročiteljev. Pogosto gre za nesreče, kjer je udeležen samo kolesar (neprilagojena hitrost, vožnja po klancu, v ovinku ...) ali pa gre za nepravilnosti kolesarja (vožnja v nasprotni smeri). **V letu 2016 se je tudi pri kolesarjih problematika alkoholiziranosti povečala, in sicer za 14 % je poraslo število nesreč, ki jih je povzročil alkoholiziran kolesar, trije kolesarji so izgubili življenje.**

Skoraj ¾ kolesarjev krši prometna pravila

Tudi pri opazovanju kolesarjev, ki so ga prav tako izvedli na AVP v letu 2016, se je pokazalo, da skoraj tri četrtine kolesarjev krši prometna pravila, več je bilo moških. Med kršitvami so bile najpogostejše neustrezno prečkanje cestišča, vožnja v nasprotni smeri ter tudi vožnja v rdečo luč na semaforju. Pogosto pa je bilo tudi ogrožanje pešcev z vožnjo po pločniku ter **uporaba mobilnega telefona** med vožnjo.

Bistro glavo varuje čelada

Delež uporabe zaščitne čelade je po statističnih podatkih o kolesarjih, ki so bili udeleženi v prometni nesreči ter utrpeli hude ali smrtne poškodbe **okrog 30 %** in se povprečno v zadnjih petih letih ni pomembno spreminjal, **pri umrlih jih več kot polovica ni uporabljala zaščitne kolesarske čelade.**

Uporaba zaščitne čelade se sicer počasi povečuje. Raziskave nedvomno dokazujejo, da zaščitna kolesarska čelada zelo pomembno prispeva k večji varnosti, saj zmanjšuje teže posledic in poškodb glave od 40 -70 %. V lanskem letu so na Javni agenciji izvedli pilotno opazovanje, ki je zajelo preko 4.800 kolesarjev. Rezultati so pokazali, da v povprečju uporablja čelado 13 % vseh kolesarjev, delež je pri moških ter kolesarjih izven naselij veliko višji. **Glede na starostne skupine se je pokazalo, da je skoraj 70 % otrok do 14. leta uporabljalo čelado, med odraslimi približno 15 %, najnižji pa je bil delež uporabe čelade pri mladostnikih (le 3,8 %).** Zato se je ob koncu lanskega leta uveljavila novela zakona o pravilih cestnega prometa, ki predpisuje obvezno uporabo zaščitne kolesarske čelade za vse otrok in mladostnike do 18. leta, ter za vse voznike mopedov in skuterjev (ne glede na moč motorja).

Načrtovane aktivnosti agencije

V okviru preventivne akcije bo Agencija za varnost prometa izvajala številne preventivne dogodke na lokalni in nacionalni ravni, izvajajo tekmovanja **Kaj več o prometu**, ki se bodo zaključila z državnim tekmovanjem 27. maja 2017.

Na AVP bodo v letošnjem letu razdelili v okviru različnih aktivnosti 500 zaščitnih kolesarskih čelad, s katerimi želijo povečati njeno uporabo med mladostniki. Že v lanskem letu so nakupili 11 spretnostnih poligonov, ki si jih preko območnih enot AVP lahko izposodijo šole, občinski SPV za usposabljanja, tečaje varnega kolesarjenja itd. AVP je v letošnjem letu podprla kar sedem projektov nevladnih organizacij, ki so namenjeni izključno kolesarjem, v skupni višini skoraj 15.000 eur.

Tudi letos so ponovili in nadgradili opazovanje kolesarjev v dejanskem prometu in sicer v okolici Ljubljane, Maribora, Novega mesta in Kopra. Pripravili so informativno zloženko **S kolesom varno v prometu** in preventivni video film na temo varnega kolesarjenja, ki ga lahko uporabljajo učitelji, predstavniki občinskih SPV in drugi za izobraževanje in osveščanje, dostopen pa je tudi širši javnosti na spletnih straneh www.avp-rs.si.

V času akcije bodo izvedli tudi številne terenske akcije opozarjanja in osveščanja kolesarjev na lokacijah, kjer se zadržuje veliko število kolesarjev. Prek družbenega omrežja Facebook bodo izvajali nagradna vprašanja povezana z varnim kolesarjenjem, k sodelovanju pa bodo povabili tudi srednje šole.

V času akcije bodo potekale različne medijske aktivnosti. Pridružujejo pa se tudi projektom družbeno odgovornih podjetij kot je **Varno na kolesu podjetja Butan plin, d. d.** Po osnovnih šolah in na lokalni ravni izvajajo tehnični pregledi koles, usposabljanja otrok za vožnjo kolesa in kolesarski izpiti, ki se izvajajo preko spletnega portala v SIO omrežju www.sio.si/kolesar/. Ministrstvo za infrastrukturo je izdalo tudi smernice Kolesarjem prijazna infrastruktura, dodatne aktivnosti pa potekajo tudi v okviru trajnostne mobilnosti in priprave občinskih celostnih prometnih strategij, ki pogosto vključujejo tudi kolesarski promet. Več informacij o načrtovanih aktivnosti vseh sodelujočih je v priloženem akcijskem načrtu.